

Az újságírók és a médiaorgánumok fokozottabb védelmét kérik a képviselők

- A tagállamok tegyenek lépéseket a média befolyásolása ellen
- Legyen vége az újságírók jogellenes megfigyelésének
- A tulajdonviszonyok átláthatóságára van szükség a médiában
- Gondoskodni kell az állami hirdetési megbízások igazságos elosztásáról

A Parlament támogatja a média átláthatóságát és függetlenségét erősítő új uniós jogszabályt, hiszen a tömegtájékoztatás szabadsága és az ágazat életképessége a tét.

Az [európai tömegtájékoztatás szabadságáról szóló jogszabályról](#) 448 szavazattal, 102 ellenében és 75 tartózkodással kedden elfogadott álláspontjukban a képviselők azt várják el a tagállamoktól, hogy gondoskodjanak a nézőpontok minél szélesebb körének nyilvánosságot adó tömegtájékoztatásról, és védjék meg a média függetlenségét a kormányzati, politikai, gazdasági vagy magánérdekű beavatkozástól.

A képviselők elutasítják a szerkesztői döntések befolyásolásának minden formáját és a külső nyomásgyakorlást. Véleményük szerint nem szabad az újságírókat forrásaik felfedezésére kényszeríteni, titkosított tartalmaikhoz hozzáférni, vagy kémprogramokat bevetni a megfigyelésükre.

A kémprogramok használata egyébként is csak végső eszközként, eseti alapon lehet indokolt, ha valamilyen súlyos bűncselekmény, például terrorizmus vagy embercsempészet kivizsgálásához egy független igazságügyi hatóság ezt elrendeli.

Átlátható tulajdonviszonyok

Ahhoz, hogy fel lehessen mérni a médiafüggetlenség állapotát, átlátható tulajdonviszonyokra van szükség. A Parlament ezért minden médiacéget, még a mikroállalkozásokat is arra kötelezné, hogy hozzák nyilvánosságra tulajdonosi szerkezetüket.

Az állami hirdetésekre és az állami pénzügyi támogatásokra vonatkozó információk szintén nélkülözhetetlenek az átláthatósághoz. A képviselők elvárják, hogy a médiavállalkozások, köztük az online platformok és keresőmotorok ezekről is maradéktalanul számoljanak be, és ne csak az uniós tagországok vonatkozásában.

Védelem az online óriásplatformok önkényes döntéseivel szemben

Az [online óriásplatformok](#) tartalommoderálási döntései adott esetben szintén korlátozzák a médiaszabadságot. A képviselők ezért mechanizmust állítanának fel a tartalomeltávolítás ellenőrzésére. A platformoknak a médiaszolgáltatók nyilatkozatai alapján mindenekelőtt különbséget kellene tenniük független és nem független források között. Amennyiben egy adott tartalmat el kívánnak távolítani, vagy korlátozni kívánják a közzétételét, szándékukról 24 órával korábban értesíteniük kell az érintett médiaszolgáltatót, hogy az reagálni tudjon. Ha a 24 óra elteltével a platform továbbra is úgy ítéli, hogy a tartalom ellentétes használati feltételeivel, akkor törölheti, vagy korlátozhatja azt, vagy felkérheti a nemzeti hatóságot, hogy haladéktalanul hozzon végső döntést. Ha azonban a médiaszolgáltató úgy véli, hogy a platform döntése nem kellően megalapozott és sérti a médiaszabadságot, akkor joga van bíróságon kívüli vitarendezési testülethez fordulni.

Gazdasági életképesség

A közszolgálati média számára megfelelő, fenntartható és kiszámítható finanszírozást kell biztosítani többéves költségvetési tervezéssel. Mindez a tagállamok felelőssége, vélik a képviselők.

Azt javasolják, hogy egy adott médiaszolgáltató, online platform vagy keresőmotor ne kaphasson többet az állami hirdetésekben egy tagországon belül, mint az ottani hatóság által a hirdetésekre elkülönített teljes költségvetés 15 százaléka. Ezzel el lehetne kerülni az állami megrendelésektől való függőséget. A közpénzek kiosztásának feltételei pedig legyenek nyilvánosak.

Független uniós médiatestület

Az Európai Bizottság az előterjesztett jogszabályjavaslatban egy új független szerv, a Médiaszolgáltatásokat Felügyelő Európai Testület felállításáról is rendelkezett. A képviselők szerint a leendő testületet mind jogilag, mind működésében le kell választani a Bizottságról, hogy attól függetlenül tevékenykedhessen. Független szakértői csoportot kellene továbbá létrehozni a médiaágazat és a civil társadalom képviselőiből, hogy ennek a testületnek a munkáját segítse.

A jelentéstevő szerint

„Nem hunyhatunk szemet a sajtószabadság aggasztó helyzete felett világszerte, és ez a tendencia Európát is érinti,” – mondta [Sabine Verheyen](#) jelentéstevő (EPP, Németország) a szavazás előtti vitán. Hangsúlyozta, hogy a média „nem akármilyen üzlet. Gazdasági dimenzióján túl a média hozzájárul az oktatáshoz, a kulturális fejlődéshez és a társadalmi befogadáshoz. Védi az olyan alapvető jogokat, mint a véleménynyilvánítás szabadsága és az információhoz való hozzáférés”. A jelentéstevő elmondta, hogy az európai médiaszabadságról szóló törvénnyel a képviselők „fontos jogalkotási mérföldkőhöz érkeztek médiavilágunk és újságíróink sokszínűségének és szabadságának védelme érdekében”, és „fontos lépést tettek demokráciáink védelmében”.

A következő lépések

Most, hogy a Parlamenten belül létrejött a konszenzus a javaslattal kapcsolatos pozícióról, elkezdődhetnek az tárgyalások a jogszabály végleges szövegéről a Tanáccsal, amely [2023 júniusában fogadta el tárgyalási álláspontját](#).

Válasz a polgárok aggodalmaira

A Parlament ma elfogadott álláspontjával a polgároknak az Európa jövőjéről szóló konferencia következtetéseiben megfogalmazott kéréseire reagál, nevezetesen a médiáról, álhírekről, dezinformációról, tényellenőrzésről és kiberbiztonságról szóló 27. javaslatban (1. és 2. bekezdés), valamint a polgárok tájékoztatásáról, részvételéről és a fiatalokról szóló 37. javaslatban (4. bekezdés).

REF: 20230929IPR06111

Sajtókapcsolat:

- Zalan Eszter, sajtóreferens
- +32 228 40081 (BXL)
- eszter.zalan@europarl.europa.eu

Eredeti tartalom: Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/6929/az-ujsgirok-es-a-mediaorganumok-fokozottabb-vedelmet-kerik-a-kepviselo-k/>